השוחט והמעלה פרק שלשה עשר זבחים קי.

וקסבר ר"מ [קביעותא] דמנא מילתא הוא הואיל ונתן שני [ב] חלקי פרס בכלי הקטרת [ג] היכל קביעה מנא ואי מסיר כל שהוא מיפסל הילכך בחוץ לא מיחייב עד שיקריב את כולו: **ורבנן סברי.** קביעותא דמנא לאו כלום היא: **קבע ששה לוגין.** דהוא חצי הין לנסכי פר ונתנן בכלי ומשך מרבעה מהן והקריבן בחוץ חייב שהרי לאויין כפנים לאיל [ד]: **פטור.** דבליר משלשת לוגין לא חזו כפנים: **רב אחי אמר.** לעולם כדתלה אביי דבהקטרה של פנים בחוץ פליגי ובמילף פנים מחוץ והקא קשיא לך השתא חוץ ממחוץ לא ילפי רבנן כו' לא דמי ניסוך להקטרה דניסוך מהקטרה לא ילפי רבנן ואע"ג דחוץ ממחוץ אבל קטרת של פנים מקטרת של היכל ילפי ואע"ג דפנים ממחוץ: **חסרון דחוץ.** הוילון שנימים לחוץ וחסרו לאיכות: **שמיה חסרון.** ואם העלה את המשייר בחוץ פטור: **או לא שמיה חסרון.** וחייב לרבנן כאילו כולו קיים: **איפסיל ליה.** ואפי' הכי מיחייב עליה בחוץ ומה לי יולא ומה לי חסרון: **עד שיקריב כולו** [ה]. אלמא כולה בעינן: **מדרבי אליעזר פשיט מר.** בתמיה. רבי אליעזר אפי' בכולו קיים ממי פטור ואנן לרבנן מיבעי לן דממחייבי בכולו קיים ומודו בשחסר בפנים: **והאיכא תנאי.** שהבשר [ו] אינו רואוי למערכה להקטרה חוץ בין אימוזיו למערכה ולכוותיה בפנים לאו העלאה היא דרחמנא אמר (ויקרא ו) על העצים אשר על האש. וקס"ד דמתני' רבי יוסי היא דאמר [לעיל קח.] אינו חייב עד שיעלה לראש המזבח בהקטרת פנים: **בשהפכן.** החלבים למטה: **מתני' מנחה אלא נקמלה.** לא חזי לפנים הילכך המקריבה בחוץ פטור: **קמלה וחזר קומצה לתוכה והקריבה בחוץ חייב.** שכיולא בה בפנים כשירה כדתנן בהקומץ (מנחות דף כב.) נתערב קומצה בשירים לא יקטיר ואם הקטיר עלתה לבעלים: **גמ'** וניבטלו שירים לקומץ. כרוכא והוי כמאן דליתיה ולא ניחייב עליה ובמנחות (דף כב:) נמי פרכינן לה גבי הקטרת פנים: **נאמר הקטרה בקומץ.** וקמץ והקטיר (ויקרא ב): **ונאמר הקטרה בשירים.** לא תקטירו ממנו אשה לה' (שם) [ז]כל שממנו לאשים הרי הוא ככל תקטירו דהיינו שירים: **אין קומץ מבטל קומץ.** ואפי' רבה עליו כדאמרינן בהקומץ רבה (מנחות דף כב.) ולקח מדם הפר ומדם השעיר הדבר ידוע שדם הפר מרובה מדם השעיר מכאן לעולין אאין מבטלין זה את זה: **מתני' הקומץ והלבונה.** של מנחת נדבה שניהם מתירין את שיריה לאכילה הילכך רבי אליעזר פוטר דבעי הקטרת כל המתיר: **אחד בפנים.** תחילה ואחר כך השני בחוץ: **חייב.** זה גמר וזו הכל תלוי: **שני בזיכי לבונה.** מתירין לחם הפנים דכתיב (ויקרא כד) והיתה ללחם לאזכרה ואמרינן גאמר כאן אזכרה ונאמר להלן אזכרה מה להלן קומץ מתיר את השירים אף הלבונה מתרת את הלחם ובשירי מנחה כתיב (ויקרא ו) יאכלו אהרן ובניו קדש קדשים מאשי ה' אין לנו [א] אלא לאחר מתנות האשים: **גמ'** מהו שיתיר כנגדו בשירים. הקטיר קומץ נגדו על מנת להתיר חצי השירים ובורר לאכילה [ב]: **מהו.** לאוכלן: **מישרא שרי.** פלגא לגמרי: **או אקלושי מקלש.** לאיסורא דכולהו שיריים קומץ [ג] ולבונה מרוייהו אכולהו שיריים דמו [ד] וכי מקטיר לחד מקלש ליה איסוריייהו ומיהו לא מישתרי מידי מינייהו לגמרי: **מפגלין בחצי מתיר.** פיגול בקומץ [ה] או בלבונה שהקטיר קומץ ע"מ לאכול זית מן השירים חוץ לזמנו פיגול: **מישרא שרי.** דאי כי מקטיר ליה בשמיקה לא שרי כזית מיניהו לגמרי היכי הוה מחשבה בההוא זית הא דומיא דזריקה בעינן דשרי לגמרי: **לא מישרא שרי כו'.** כלומר דאלמא לא הא ולא הא והיכי פשיטא ליה לר' יצחק נפחא דאו הא או הא עביד: **אלא אליבא דר"מ.** קמיבעיא דאמר לא מחייב עליה לחודיה בחוץ ומשום הכי מספקא ליה לרבי יצחק דאלמא [ו] שרי: **ר"א כרבנן ס"ל.** ולא שרי ולא מיקלש. לשון קושיא הוא אמאי פשיטא ליה אליביה דאו הא או הא והא ר"מ מדקאמר לאו הקטרה הוא כרבנן דפליגי עליה דר"מ סבירא ליה: **אלא אליבא דרבנן דהכא.** דמחייבי אחד מינייהו אלמא הקטרה היא בפנים וקא מיבעי ליה לאמאי הילכתא הוא הקטרה למישרי פגלא או לאקלושי והכא ליכא למיפשט מדמחייבי עליה בחוץ ש"מ מישרא שרי דאי נמי לאקלושי אתיא הוא הקטרה לחיובי בחוץ עליה: **מתני' הזורק מקצת דם דמיה.** כגון ממנה אחת ואפילו מחטאות הפנימיות שכל מתנותיהן מעכבות:

מיי

מסורת הש"ס

א) [לעיל קח.], ב) [סוכה לז: ע"ש כתוס' שם], ג) [מנחות כג.], ד) לעיל קז. מנחות יב., ה) [פסחים סב. וש"נ], ו) [לעיל קז.], ז) לעיל דף עו ושי"נ.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ר"מ כרבנן וכו' כאלו מתיר ולא שרי ולא מקלש אלא אליבא דרבנן:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מן יבר' אין דרך שריות בבר. עיין יומא דף נח ע"ש:

שינוי נוסחאות

א) נ"א קביעותא דמנא קביעותא הוא ואי בעי למימשך ואקרובי בהיכל לא מיבריב ומ"ש לאו קביעותא הוא (ריבב:) ולאה בי כי זה בש"ע לעיל קט ע"ב אות י: ב) כש"מ נרס השתא דאמרי למאן: ג) נ"ל שהרי ראויין. וכן להלן בסמוך (שם). (כתה"י): ד) תינוק לא ילפי מתחתה. ש"מ. (כתה"י): ה) נ"ל דפנים מחוץ (כתה"י ושי"מ). תיל הגר"ל מרגיש נראה שגרסתו היתה בגמרא ואע"ג דפנים מחוץ ועיין מס"מ פ"ט מה' מע"ק ד"ה ומ"ש. ולאה שגרסתו היתה כמי שהוא לפנינו וע"ש. עכ"ל. נ"ל ילפי רבנן ואפילו פנים מחוץ (כ"ריבב:) ז) נ"ל איפסל להו מה לי פסול יוצא מה לי פסול חסרון או (כתה"י ושי"מ): ז) אין. חסרון דליתיה כו' (כ"ריבב: ח) נ"ל אי דילמא יוצא איתיה בעינה, חסרון כמאן (דאורד) [דאבד] דמי אמר כו' (כ"ריבב): ח) נ"ל דמר ש"מ. (כתה"י. ומדקס"ם כתב סברא הטעמא לאמיתיה: ט) שהחמרו כל שהן והקריבן (כתה"י. שחביי ובי"ש. וכ"ה בתוס' לעיל כ"ה בחוד' ובי"ש. רב אשי אמר מין (כ"ריבב: צ ובי"ש. וכן כמ"ר וש"מ. לך סם ליתא אשי. (ועי' מ"ש מרוקה ליאסר דכרי אחרי שמואל): יא) נ"ל והקריבה (ש"מ. (כתה"י): יב) וניבטלו שירים כו' כל"ל ותיבת אמאי נמחק. (ש"מ): יג) מה הקטרה האמורה בקומץ אין כו' אף הקטרה האמורה בשירים כו' (כתה"י ש"מ): יד) נ"ל אקלושי מקלש. וכן בסמוך (כ"ריבב. ובי"ש. בו"ש): טו) נ"ל דמים (ש"מ. (כתה"י). וכ"ה לעיל קח ע"ב: טז) נ"ל ונתן פרס (כ"ריבב. ב"ש). נ"ל ונתן חצי פרס (כ"ריבב ובי"ש). ולפנינו ע"פ בה"ר. ולאה כש"מ לעיל קט ע"ב אות מ: יח) נ"ל להקטרת (ב"ש. (כתה"י): יח) נ"ב ואי הוה אמרינן קביעותא דמנא קביעותא הוא כיון דחסר כל שהוא והקריבו בחוץ פטור (ב"ש מספר יומא: יט) את כולן נ"ל (ש"מ): כ) שהבשר למטה שאינו ראוי (כ"ריבב: כא) נ"ל לחם (ש"מ): כב) נ"ל ובורר לחלקו (ש"מ. כ"ריבב. וכ"ש. וכ"ה בד"ו כי זו. כלן ונגמרן רס"ו שכתוב לחלקן (ונכתב כדי רס"ו לחלקן): כג) נ"ל דקומץ (ש"מ. נ"ל דכולהו שירים שאין בהם מעילה שקומץ (כ"ריבב: כד) נ"ל דמי (שמכ"ר ציריבב: כה) בקומץ ולא בלבונה שהקטיר כל"ל (ש"מ): כו) כמי דילמא לא שרי: כז) בדפ"ר הנעקה כלן המוכם. ולפנינו תיקן עפ"ר בה"ר. ובי' ש"מ ל"ל דאפילו למאן דאמר שרי בדרוה האיך מתבדר כו'. ועי"ש: כח) נ"ל וקיבל את דמו (צ"ריבב:

עין משפט נר מצוה

לב א מ"ר פ"ט מהל' מעה"ק הלכה ט והדבר פסק:
מ ב ג מ"ר שם הלכה ה:
מא ד ה ו ז מ"ר שם הלכה יד:
מב (ז מ"ר פט"ז מהל' פסה"מ הלכה מ):
מג ח מ"ר פ"ט מהל' מעה"ק הלכה יג:

מוסף רש"י

מין במינו חוצץ. ולאו שניהם מין אחד (בכורות פ.): **ונאמרה** הקטרה בשירים. כי כל שאיר יכל דבם לא הקטירו ממנו אשה לה' (ויקרא ב) ואמרינן כל שממנו לאשים, דהייט שירים, הרי הוא בגל הקטירה, אלמא איכא הקטרה בשירים (מנחות כג.) **מפגלין בחצי מתיר.** דתנן (מנחות שם.) פיגול בקומץ ולא בלבונה, בלבונה ולא בקומץ, כלומר מיגא בהקטרת לאחד על מנת לאכול מן השירים לאחר כי כרת עד שיפגל בכל המתיר (פסחים פה.): **הזורק מקצת דם** בחוץ. שלא נתן תרבא מתנות אלא מתנה אחת: (ריש"ל קנ.):

אבל בחסרון מודו ליה. ומסיק בחסרו מבפנים ותימה מאי קא משמע לן תנינא לעיל (דף קט:) וכולן שחסרו כל שהוא כו' וכל הפחות היינו חסרו מבפנים: **אמר שמואל כשהפכן.** וכי תימא מאי קמ"ל סד"א דאין דרך הקטרה בכך:

מין במינו אינו חוצץ. והא דאמרינן לעיל (דף טו:) גבי רגל תבירו פסול ל מין דרך שיורות בכך:

קומץ מהו שיתיר כנגדו בשירים. פירש בקונטרס דהקטיר קומץ לנגדו על מנת להתיר חצי השירים ובוררן לחלקן מהו לאוכלן מישרא שרי פלגא לגמרי או אקלושי מקלש לאיסורא דכולהו שירים וקומץ [ב] ולבונה תרוייהו אכולהו שירים דמו [ג] וכי מקטיר חד איקלש ליה איסוריייהו ומיהו לא מישתרי מידי מינייהו לגמרי עכ"ל והא דתנן בהקומץ רבה (מנחות דף כ.) הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה היינו דבעי שיהו שניהם דלא לייתי מנחה בלא לבונה ובעי קמילה ומכל מקום תימה דאפילו למאן דאמר [ד] מישרא שרי לה היינו מתבדר חלקו של קומץ וגראה לפרש דלאו לאתמריי בחילה קאמר אלא דאי מישרא שרי פלגא איך פלגא באיסור' קיימא ואי אכיל לה לקי כמו אוכל בשר מטאה ואשם קודש זריקה ואי איקלושי מקלש לכולה מנחה לא לקי כלל אי נמי לענין מעילה וכי האי גוונא בנדרים בפרק נערה (דף פח.) בעל מינו גיז או אקלושי מיקלש כגון דנדרה מן תרין זימין ושמע אכום והפר לה ואכלתינון אי אמר מינו גיז לקיא אי אמר מקלש קלש איסורא בעלמא הוא: **ואי אליבא** דר"מ דאמר מפגלין בחצי מתיר. הך סוגיא דלא כרים לקיש דאמר לעיל בפרק בית שמאי (דף מא:) טעמא דרבי מאיר משום דכל העושה על דעתו לאשונה הוא עושה ולע"ע אי שחט סימן אחד וקבל [ה] אחד דמו חוקו כיון דחשיב מצי מתיר אי אמרינן מישרא שרי ומיהו הא פשיטא אי לא גמר אחר כך שחיטתו לא שרי:

מתני' הזורק מקצת דם דמיה. אחד בפנים ואחד בחוץ חייב ר' אליעזר פוטר עד שיקריב את השני [ה]אחד בפנים ואחד בחוץ חייב [ו]שני בזיכי לבונה שהקריב את אחד מהם בחוץ חייב ר' אליעזר פוטר עד שיקריב את השני [ז]אחד בפנים ואחד בחוץ חייב: **גמ'** בעי ר' יצחק נפחא קומץ מהו שיתיר כנגדו בשירים מישרא שרי או קלושי [ח] מיקלש אליבא דמאן אי אליבא [ט]דרבי מאיר דאמר מפגלין בחצי מתיר מישרא שרי אי אליבא דרבנן דאמרי אין מפגלין בחצי מתיר לא מישרא שרי ולא מקלש קליש אלא אליבא דרבי אליעזר ר"א כרבנן סבירא ליה דאמר אין מפגלין בחצי מתיר (ז) אלא אליבא דרבנן דהכא מאי מישרא שרי או קליש מקלש תיקו: **מתני'** [י]הזורק מקצת דם [יא] בחוץ

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com